

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**за матеріалами V Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

***«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й
ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ
ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»***

30-31 березня 2021 р.

м. Дніпро

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти
Національна металургійна академія України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Полтавський державний аграрний університет

Збірник наукових праць за матеріалами
V Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й ОПОДАТКУВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»

30-31 березня 2021 р.

м. Дніпро

УДК 657:35.073.526:65.01:336.2:005

Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 березня 2021 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2021. – 515 с.

У збірнику містяться матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти» (30-31 березня 2021 р.).

Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей.

Організаційний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., проф., декан факультету економіки і менеджменту
НМетАУ – Голова організаційного комітету

Плаксієнко В.Я., д.е.н., проф., завідувач кафедри бухгалтерського обліку
та економічного контролю ПДАУ

Пашкевич М.С., д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту НТУ «ДП»

Король Г.О., к.е.н., проф., професор кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Зелікман В.Д., к.т.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Акімова Т.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Распопова Ю.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Сокольська Р.Б., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст і орфографію матеріалів, дотримання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імен та назв несуть відповідальність автори матеріалів.

Редакція не завжди поділяє думку автора матеріалу.

При використанні матеріалів Конференції посилання на авторів і видання є обов'язковим.

ЗМІСТ

<i>Секція 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО ОБЛІКУ</i>	12
<i>Бараненко Н.В., науковий керівник Серпенінова Ю.С. Проблемні аспекти обліку розрахунків з покупцями та замовниками</i>	12
<i>Гаврис В.Н., Куруленко Т.А. Проблемные вопросы классификации запасных частей для целей бухгалтерского учета</i>	16
<i>Гембарська Н.С., Данилків Х.П. Оренда активів: аспекти позабалансового обліку</i>	20
<i>Головай Н.М., Нароган А.О. Особливості організації обліку та облікової політики</i>	27
<i>Грибовська Ю.М., Серенко В.Р. Смарт-картки: сутність, документування та облік</i>	30
<i>Губарик О.М. Документальне забезпечення руху виробничих запасів сільськогосподарського підприємства</i>	36
<i>Гудімова В.В., науковий керівник Серпенінова Ю.С. Проблемні аспекти та шляхи удосконалення обліку розрахунків оплати праці</i>	41
<i>Дончак Л.Г., Чернолуцька Ж.О. Роль облікової інформації в управлінні фінансовим результатом підприємства</i>	44
<i>Єрмолаєва М.В., Федько В.В. Резерв сумнівних боргів: нараховувати чи ні?</i>	48
<i>Зелікман В.Д., Акімова Т.В., Сокольська Р.Б. Бухгалтерський облік операцій за групами об'єктів інвестиційної діяльності</i>	51
<i>Келлер Ю.А., науковий керівник Сакун А.Ж. Теоретичні аспекти обліку витрат операційної діяльності підприємства</i>	57
<i>Козёл Д.Н., Купцова Е.А. Совершенствование учёта затрат и калькулирования себестоимости продукции зерновых культур в соответствии со стандартами МСФО</i>	61

К.е.н., доцент Єрмолаєва М.В.
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Федько В.В.
магістрант кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава
E-mail: mvt0666@ukr.net

РЕЗЕРВ СУМНІВНИХ БОРГІВ: НАРАХОВУВАТИ ЧИ НІ?

Із переходом України на міжнародні стандарти обліку і звітності змінилися методологічні підходи до відображення в обліку і звітності окремих видів активів та пасивів підприємства, зокрема дебіторської заборгованості. Відповідно до п. 7 П(С)БО 10 поточна дебіторська заборгованість відображається у балансі за чистою вартістю реалізації, яка визначається як різниця між первісною вартістю дебіторської заборгованості та сумою резерву сумнівних боргів [1].

Створення резерву сумнівних боргів передбачено п. 7,8 П(С)БО 10. Цікавим є те, що виходячи з тексту П(С)БО резерв сумнівних боргів необхідно створювати всім підприємствам. Аналіз балансів суб'єктів господарської діяльності свідчить, що не кожне підприємство приймає рішення про створення резерву. Головним критерієм прийняття позитивного рішення щодо необхідності створення резерву є, на нашу думку, наявність простроченої дебіторської заборгованості покупців за придбані товари, роботи або надані послуги. При цьому головному бухгалтеру слід проаналізувати динаміку товарної дебіторської заборгованості і з'ясувати, чи зменшується її сума на кінець року, чи навпаки – збільшується. В разі збільшення заборгованості дебіторів на кінець року необхідно проаналізувати терміни виникнення заборгованості, оскільки відвантаження товарів, продукції, виконання робіт або надання послуг може відбуватися саме наприкінці року, і, відповідно, терміни

погашення такої заборгованості ще не настали.

П(С)БО 10 рекомендує на вибір бухгалтера два методи нарахування резерву сумнівних боргів – метод застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості та метод застосування коефіцієнта сумнівності. Обраний метод нарахування резерву сумнівних боргів відображається в наказі про облікову політику підприємства.

Слід зауважити, що сума резерву сумнівних боргів у бухгалтерському обліку відображається у складі інших витрат операційної діяльності по дебету субрахунку 944 «Сумнівні та безнадійні борги». Це означає, що наприкінці звітнього періоду сума створеного резерву сумнівних боргів буде віднесена на фінансові результати і може суттєво вплинути на розмір прибутку або збитку. Це може бути додатковим способом оптимізації розміру податку на прибуток підприємства.

Дотепер виникає питання – чи обов'язкове є створення резерву сумнівних боргів і чи передбачена відповідальність за його відсутність. Відповідно до ст. 164-2, 234-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено накладання адміністративного штрафу на посадових осіб підприємства за відсутність створеного резерву сумнівних боргів. При цьому, такий штраф може бути накладений на посадових осіб підприємства, яке підлягає державному фінансовому контролю [2].

Щодо отримання інформації про резерв сумнівних боргів підприємства можна звернутися до фінансової звітності. Зокрема, у ф. 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) у другому розділі активу відображають суму нарахованого резерву сумнівних боргів і визначають чисту вартість реалізації товарної дебіторської заборгованості [3]. Більш детальна інформація міститься у ф. № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» у розділі VII «Забезпечення і резерви». Дані відображаються в розрізі таких показників:

- залишок на початок року;
- створено у звітному році;
- використано у звітному році;

- сторновано невикористану суму у звітному році;
- залишок на кінець року.

Фінансова звітність не надає інформації щодо обраного підприємством методу створення резерву. Така інформація відображена у наказі про облікову політику, який не завжди надається зовнішньому користувачу, оскільки є внутрішнім документом підприємства.

Отже, рішення щодо створення резерву сумнівних боргів покладається на облікову службу підприємства в тому випадку, коли воно не відноситься до підприємств, що підлягають державному фінансовому контролю. Ті підприємства, які згідно законодавства є об'єктами державного фінансового контролю, повинні передбачити його створення в своїй обліковій політиці.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. Дата оновлення 29.10.2019 р. № z1064-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (Дата звернення 18.03.2021).
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення 27.02.2021 р. № 1183-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 18.03.2021)
3. Єрмолаєва М.В., Мойсієнко С.П. Розрахунки сільськогосподарських товаровиробників з покупцями та замовниками. *Імплементация інновацій обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку сучасного бізнесу* : тези доп. I Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Харків, 22 березня 2018 р.). Харків : ХДУХТ, 2018. С. 75-76. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/1432/1/%d0%a2%d0%b5%d0%b7%d0%b8%20%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bd%d1%86%d1%96%d1%97%20%d1%85%d0%b4%d1%83%d1%85%d1%82%202018-split-merge.pdf> (Дата звернення 18.03.2021)

Наукове видання

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й ОПОДАТКУВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ

*Збірник наукових праць
за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції
(30-31 березня 2021 р.)*

Упорядники: Акімова Т.В.
Зелікман В.Д.
Король Г.О.
Распопова Ю.О.
Сокольська Р.Б.

За загальною редакцією Акімової Т.В., Зелікмана В.Д.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст і орфографію матеріалів, додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імен та назв несуть відповідальність автори матеріалів.

Редакція не завжди поділяє думку автора матеріалу.

При використанні матеріалів Конференції посилання на авторів і видання є обов'язковим.

© Національна металургійна академія України, 2021